

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viléma Šetka a soudců Mgr. Martiny Andělové a JUDr. Martina Vícha ve věci

žalobce: **A. H.**, narozený dne „X“
bytem „X“
zastoupený zmocněnkyní L. H.
bytem „X“

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí České republiky**, IČO 45769851
vízový odbor
sídlem Loretánské náměstí 101/5, 118 01 Praha 1 - Hradčany

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2021, č. j. 303224/2021 - VO

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2021, č. j. 303224/2021 – VO, jímž bylo na základě žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza podle § 108e odst. 6 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců) shledáno, že rozhodnutí velvyslanectví České republiky v Alžíru o neudělení krátkodobého víza bylo v souladu s ustanovením § 20 odst. 5 písm. e) a f)

zákona
o pobytu cizinců.

2. Rozhodnutím ze dne 3. 11. 2020 byla velvyslanectvím České republiky v Alžíru zamítnuta žádost žalobce o udělení víza ze dne 14. 9. 2020, č. žádosti ALGI 202009140001, a to z důvodu, že se žalobce dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území a dále se dopustil podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území. Zamítnutí žádosti zastupitelský úřad odůvodnil tím, že nadále dle opětovného pohovoru s žadatelem přetrvávají pochybnosti ohledně motivu jeho předchozích neúspěšných žádostí o víza do Itálie, kdy tentokrát přiznal i žádost o vízum do Španělska, žadatel však neuvedl, že v minulosti žádal celkem 3x o vízum do Španělska. Zatajení negativní vízové historie, která prokazuje dlouhodobou snahu vycestovat do schengenského prostoru, je nadále zásadním aspektem pro vyhodnocení věrohodnosti informací poskytnutých žalobcem. Z žalobcovy vízové historie je tak zřejmé, že za běžných okolností by nebyl schopen krátkodobé schengenské vízum obdržet, zvláště, když mu jeho socio-ekonomická situace turistiku neumožňuje. Žadatel v novém pohovoru prohlásil, že od předchozí žádosti o krátkodobé vízum se nic v jeho životě či vztahu s manželkou nezměnilo, nadále tedy platí rozpory zjištěné v původním řízení spočívající v neznalosti manželčina vzdělání, finanční situace, nebo informací o charakteru zdravotních problémů manželky. Přetrvává nadále jazyková bariéra mezi manželkou a žadatelem včetně její rodiny. Ani po 6 letech od navázání známosti pár nehovoří společným komunikačním jazykem. Absencí společného komunikačního jazyka je tak naplněno jedno z indikativních kritérií účelových manželství. Nadále panuje nejasnost ohledně budoucího setrvání žadatele v ČR. Dotyčného zásadně omezuje možnost uplatnit se v ČR na trhu práce, neboť si neosvědčil český jazyk. Žadatelův záměr být v případě neúspěchu na trhu práce finančně podporován manželkou s nízkým invalidním důchodem je neslučitelný s údajným úmyslem zajistit rodinu a starat se o děti, ať již z manželčina předchozího vztahu, případně společné. Žadatelovo sociálně-ekonomické zázemí Alžíru je podprůměrné. Je zaměstnán, ale s příjmem okolo 110 Euro měsíčně. Žadatel sice předložil potvrzení o vlastnictví finančních prostředků ve výši 3 400 Euro (při poslední žádosti o krátkodobé vízum v lednu 2020 se jednalo o 4 650 Euro), ovšem vzhledem k rodinné situaci a jeho příjmům neproказuje možnost takové příjmy legálně akumulovat. Jeho zájem setrvat v schengenském prostoru je ovlivněn i rodinnou situací, kdy jeho sestra žije v Itálii, kam se provdala a bratr (dle původního pohovoru žadatele) vycestoval na turistické vízum do Francie, kde se bezprostředně po příjezdu oženil a usadil se v Schengenském prostoru. Žadatelovy předešlé neúspěchy získat vízum do schengenského prostoru, včetně neúspěchu žádosti za účelem cesty do Itálie za svou sestrou tak vyústili v jeho rozhodnutí uchýlit se k poslední variantě, tj. sňatku s občankou členské země schengenského prostoru. Žadatel se tak pokouší obejít zákon o pobytu cizinců a uvedením nevěrohodných informací v pohovoru se rovněž dopouští podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území. Uvedeným rozhodnutím tedy velvyslanectvím České republiky dle § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců krátkodobé vízum neudělilo s tím, že byla splněna podmínka účelového uzavření manželství.
3. Žalobce následně podal žádost o nové posouzení neudělení krátkodobého víza (žádost datovaná dnem 16. 11. 2020), namítá, že rozhodnutím zastupitelského úřadu byl poškozen na svých právech a na velvyslanectví se obrací dlouhodobě a opakovaně, neboť je manželem české státní

občanky. Správní orgán porušuje příslušná ustanovení správního řádu, článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců a rovněž článek 6 Směrnice evropského parlamentu a rady č. 204/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, kde je rodinným příslušníkem občanů EU garantováno právo pobytu po dobu 3 měsíců. Žalobce dále shrnul historii vztahů včetně doby uzavření manželství s tím, že manželé si vytvořili společný komunikační jazyk kombinací češtiny a francouzštiny, kterému oba rozumí. Veškerou komunikaci přes službu Viber doložil a pokud žádal o vízum do Itálie, účelem bylo setkat se s manželkou. Namítal, že zamítnutí žádosti manžela občana EU/ČR o vízum s odůvodněním, že manželství bylo uzavřeno účelově, je možné teprve tedy, pokud správní orgán prokáže na základě řádných skutkových zjištění, že manželé neměli a nemají v úmyslu vést společný manželský život a jejich manželství je tak účelové. Dále namítá, že pokud jde o výklad pojmu účelové manželství, Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků (příloha ke Sdělení komise evropského parlamentu a Radě (2014) 604 Final), uvádí, že při prokazování účelovosti manželství je nutné prokázat dva úmysly. Za první úmysl pozitivní, totiž obejít předpisy přistěhovaleckého práva, za druhé úmysl negativní, tedy nevést společný manželský život. Správní orgán však takové podmínky neprokázal. Vyjadřuje dále nesouhlas s argumentací zastupitelského úřadu, že jazyková bariéra mezi ním a manželkou nadále trvá, že nezná konkrétně manželčiny vzdělání a nemá informace o charakteru zdravotních problémů. Jeho snaha o získání víza v posledních pěti letech souvisí výlučně se snahou vést společný život s manželkou, být jí nápomocen a být jí oporou. Podle žadatele tak zastupitelský úřad neprokázal jak úmysl obcházet zákon pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, tak i úmysl nevést společný manželský život a neunesl své důkazní břemeno.

4. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že na základě evropských předpisů, vztahujících se k aplikaci Směrnice 2004/38/ES, tj. na základě sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2009) 313 final a ze sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí, zkoumal, zda existují indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv společenství je nepravděpodobné, tj., že manželství žalobce nebylo s občankou České republiky uzavřeno účelově. Žalovaný dále shrnul důvody pro zamítnutí předcházející žádosti (rozhodnutí č. j. 313701/2019 – VO). Během aktuálního vízového řízení byl proveden nový pohovor s žadatelem na zastupitelském úřadu v Alžíru. Nově byl předložen dokument v podobě nájemní smlouvy uzavřené mezi pronajímateli a manželkou žadatele na dobu určitou do 31. 12. 2021 k bytu na adrese „X“ a kopie diplomu kuchaře žadatele. Během pohovoru žadatel přiznal, že neúspěšně žádal o vízum na Španělském konzulátu, avšak neuvedl přesný počet vízových žádostí, série neúspěšných pokusů o získání víz (Španělsko, Itálie, Česká republika) tak podle žalovaného vyústila v rozhodnutí o uzavření sňatku s občankou Evropské unie. Standardním způsobem by se žadatel do Evropské unie nikdy nedostal. Žadatel nedoložil vzájemnou komunikaci od tvrzeného seznámení na sociálních sítích, byly předloženy pouze výpisy z hovorů. Žadatelova sociální situace je stále nestabilní, jak z hlediska zaměstnání, tak i dokladů o vložení jednorázového vkladu. Rovněž sociální situace manželky žadatele je složitá, má dvě děti ve věku 19 a 14 let, jejím rodinným příjmem je invalidní důchod ve výši 6 800 Kč, současně však nájemné za byt činí 14 700 Kč a služby. Mezi manželi stále existuje prokazatelná jazyková bariéra. Česky žadatel

Shodu s prvopisem potvrzuje M. W.

prokazatelně nemluví. Při podání žádosti o vízum řekl, že se baví pouze přes překladáč. Při pohovoru v češtině řekl několik slov, tento nesrozumitelný projev dokazuje, že žadatel naučená slova nesouvisle skládá do zcela nesrozumitelného projevu. Zastupitelský úřad v Alžíru proto správně žádost o vízum zamítl.

5. V žalobě na přezkum napadeného rozhodnutí žalovaného žalobce namítal, že byla porušena ustanovení § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o něm nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, dále byl porušen článek 2, článek 5 a článek 6 Směrnice 2004/38 ES o právu občanů Unie a rodinných příslušníků ze dne 29. 4. 2004, neboť žalobci měl být umožněn vstup na území ČR jako rodinnému příslušníkovi občana EU. Dále došlo k porušení článku 35 Směrnice ve spojení s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť žadatel se nedopustil obcházení zákona a ustanovení nemělo být aplikováno. Rovněž došlo k porušení § 2 odst. 4 správního řádu, neboť přijaté řešení neodpovídá okolnostem daného případu, dále došlo k porušení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán nepřihlédl v řízení najevo ke všemu, co vyšlo najevo, zejména ne k tomu, co uvedli účastníci a dále došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění rozhodnutí neobsahuje předepsané náležitosti. Dále žalobce poukazoval na nepřiměřenou délku vyřizování jeho žádosti o krátkodobé vízum včetně rozhodování žalovaného z hlediska délky řízení. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí měl zkoumat tzv. indikativní kritéria účelového manželství a rozhodnutí odůvodnil pouze tím, že žadatel chtěl získat právo ke vstupu sňatkem, které by jinak bez problémů nezískal. Odvolací orgán tak žádným způsobem nereagoval na odvolací námitky a důkazy předložené žalobcem v odvolání. Odvolatel je tak přesvědčen, že nebyly naplněny hmotněprávní podmínky pro aplikaci ustanovení § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalobce opětovně zdůraznil, že manželé si po více jak 6 letech vztahu vytvořili vlastní komunikační jazyk, který je složen z českých a francouzských slov, přičemž tento způsob komunikace žalovaný považuje za stále přetrvávající jazykovou bariéru. Žalobce poukázal na skutečnost, že vzájemné setkávání manželského páru bylo omezeno v rámci protiepidemických opatření v souvislosti s epidemií Covid 19. Za nesprávné považuje hodnocení příjmové stránky žalobce ze strany správního orgánu, který není odborníkem na situaci na trhu práce v Alžírsku a nepřísluší tak hodnotit výši mzdy na základě profesního zařazení. Žalobce má tak za to, že účelovost jeho sňatku nebyla v řízení před správními orgány prokázána. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení žalovanému.
6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Nesouhlasil s argumentací, že rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná z hlediska obsahu odůvodnění, neboť správní orgány se vždy s argumentací žalobce vypořádaly. Žalovaný připustil, že při vyřizování žádosti o vízum a rovněž při rozhodování odvolacího správního orgánu došlo k prodlení, stalo se tak v důsledku opatření na probíhající pandemii Covid 19 v důsledku plošného omezení kapacity přítomnosti pracovníků státní správy na pracovišti. Případným námitkám o „nekomunikaci“ ze strany manželky žalobce žalovaný argumentoval tím, že účastníkem vízového řízení byl pouze samotný žadatel, nikoliv manželka žalobce. Žalovaný ve svých zjištěních vycházel z indikativních kritérií Příručky a především z pohovorů provedených s oběma manželi. Účelovost posuzovaného manželství tak byla dovozována ze způsobu seznámení manželů, množství a délky osobních návštěv, přetrvávající jazykové bariéry a neúspěšné vízové historie žadatele. K námitce

o nemožnosti cestování v rámci protiepidemických opatření s pandemií Covid 19 žalovaný namítal, že po posledním setkání manželů v září 2018 měli oba ještě v průběhu roku 2019 možnost se setkat a i v průběhu pandemie nebyla možnost cestování absolutně přerušena. Páru tedy nic nebránilo trávit společný čas v zemi původů žalobce. K další námitce, že zastupitelskému úřadu nepřísluší hodnotit výši mzdy a ekonomickou situaci žalobce žalovaný namítal, že je to právě konzul (pracovník zastupitelského úřadu), kdo přichází do přímého kontaktu s vízovým žadatelem a má nejlepší předpoklady jeho žádost objektivně vyhodnotit se znalostí poměrů v místě působnosti zastupitelského úřadu.

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání podle § 65 a násl. s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl před vydáním napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Pokud žalobce k žalobě předkládal fotografie z oslavy svatebního obřadu a fotografie ze společných pobytů, nebylo k těmto dokladům přihlédnuto, neboť nebyly součástí správního spisu a tyto fotografie správnímu orgánu nebyly předloženy.
8. Dle § 20 odst. 5 písm. e) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména, pokud účelově uzavřel manželství, nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství. Podle písm. f) téhož ustanovení se dopustil podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území.
9. Zákon pobytu cizinců výslovně neoznačuje konkrétní znaky, které by napomáhaly vymezit, co lze považovat za účelové manželství, určitá vodítka je však možné hledat v dokumentech Evropské unie. Ve Sdělení Komise COM (2009) 313 final Evropská komise zformulovala definici účelových sňatků jako sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. Sňatek není možné považovat za účelový sňatek pouze z toho důvodu, že je spojen výhodou přistěhovalectví, nebo s jinou výhodou. Za účelem vymezení vytváření zbytečných zátěží a překážek, Komise určila soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že je zneužití práv společenství nepravděpodobné. Mezi tyto kritéria patří, že manžel, který státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště či domácnost po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností, manželství trvá dlouhou dobu. Z těchto kritérií odpovídá danému případu pouze dlouhotrvající manželství, které podle názoru soudu není z hlediska kulturních poměrů EU naplňováno. Zároveň Komise předestřela demonstrativně i soubor skutečností, které naopak indikují možnost úmysl zneužití práv přiznaných Směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví. Jedná se o kritérium, kdy pár se před svatbou nikdy nesetkal, pár se neshoduje, pokud jde o důležité osobní údaje a osobní informace, pár nemá společný jazyk, kterému oba rozumí, důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen, v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvody, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu, rozvoje rodinného života pouze poté, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění, pár se rozhodl krátce potom, co státní dotyčný příslušník třetí země získal právo pobytu. Účelovost manželství je otázkou skutkovou, přičemž pokud se správnímu orgánu podaří na základě

řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli vést společný manželský život, je možné uvažovat o účelovém manželství. Za skutkové prokázání účelovosti manželství je přitom plně odpovědný správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 – 40, rozsudek ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015 – 30).

10. V daném případě krajský soud souhlasí se závěry, ke kterým zastupitelský úřad i žalovaný dospěli. Zásadním kritériem odpovídajícím kritériím dle „příručky“ byl způsob seznámení manželů (přes internet) včetně následné komunikace. Žalobce se nenaučil českému jazyku, ovládá minimum českých slovíček, ačkoliv hodlá v České republice žít a pracovat trvale. Stejně tak je to na straně manželky, která si neosvojila úřední jazyk v Alžíru francouzštinu. Oba manželé tvrdí, že si vytvořili vlastní komunikační jazyk, tento způsob komunikace však nebyl absolutně doložen, neboť žalobce předložil pouze výpis hovorů přes aplikaci Viber, z níž řada hovorů byla označena jako odmítnutých, tedy nerealizovaných. Nebyl však nikdy doložen obsah těchto hovorů či jakákoliv písemná komunikace.
11. Dle shodného tvrzení se manželé seznámili v roce 2014, k první návštěvě došlo v září 2017, svatba se uskutečnila v dubnu 2018 a následně se manželé setkali v září 2018. Od té doby k osobnímu kontaktu nedošlo a nelze souhlasit s argumentací, že osobní kontakt byl omezen v důsledku restriktivních opatření epidemie Covid 19. Je známo, že k rozšíření epidemie na evropském kontinentu došlo až na jaře 2020 (březen), tudíž manželé měli možnost osobního setkání na území Alžíru v průběhu roku 2019, k tomu však nedošlo, aniž by tuto skutečnost blíže objasnili. Lze rovněž souhlasit s argumentací žalovaného, že ani po dobu probíhající pandemie nebylo cestování zakázáno, avšak pouze omezeno.
12. Za závažnou indikaci účelového sňatku pak soud ve shodě s žalovaným považuje vízovou historii žalobce. Žalobce ani při opakovaném pohovoru neuvedl přesný počet jeho žádostí o vízum (Španělsko) a je evidentní, že s ohledem na svou sociálně-ekonomickou situaci by krátkodobé vízum nezískal. Manželé rovněž nemají žádné finanční společné závazky a jejich představy o společném soužití jsou obecné. Z posledního pohovoru žalobce rovněž vyplynulo, že zcela není informován a nezná aktuální příjmy manželky v podobě invalidního důchodu a rovněž nezná její aktuální výdaje na bydlení. Lze rovněž poukázat na skutečnost, že při posledním pohovoru žalobce uskutečněném na zastupitelském úřadu dne 14. 9. 2020 nebyly uvedeny žádné nové informace, které by mohly vést k závěru, že dochází k rozvoji a upevňování manželství.
13. Z výše uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydání na základě dostatečně a věrohodně zjištěného stavu věci a na základě stávající evropské i vnitrostátní úpravy, v souladu s rozhodovací praxí správních soudů, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
14. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaný, který byl ve věci úspěšný, se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje M. W.

soudu se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů ji stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnuto doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec, nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 13. června 2022

JUDr. Vilém Šetek v. r.
předseda senátu